

Brüsszel, 2026. június 19.
(OR. en)

9843/26
ADD 1

LIMITE

CORLX 539
CFSP/PESC 798
COTER 80
CONOP 30
CONUN 97
COARM 102

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Tárgy:	A TANÁCS HATÁROZATA a nukleáris terrorcselekmények visszaszorításáról szóló nemzetközi egyezmény (ICSANT) egyetemessé tételéhez és tényleges végrehajtásához nyújtott uniós támogatásról – Melléklet

PROJEKTDOKUMENTUM

A nukleáris terrorcselekmények visszaszorításáról szóló nemzetközi egyezmény egyetemessé tételéhez és tényleges végrehajtásához nyújtott uniós támogatás

Háttér

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének Közgyűlése 2005-ben elfogadta a nukleáris terrorcselekmények visszaszorításáról szóló nemzetközi egyezményt (ICSANT), ami jelentős mérföldkövet jelentett a nukleáris védelethez kapcsolódó nemzetközi jogi keret megerősítése terén. Az egyezményhez 2026 márciusáig 127 részes állam csatlakozott.

Az ICSANT a terrorizmus elleni küzdelemre irányuló 19 nemzetközi jogi eszköz egyike. A nemzetközi béke és biztonság szempontjából alapvető fontosságú, hogy hatékonyan meg lehessen előzni a nukleáris vagy egyéb radioaktív anyagokkal kapcsolatos terrorista vagy egyéb bűncselekményeket, és hatékonyan lehessen küzdeni ezek ellen. Az egyezmény részes államává válni csak az első szükséges lépést jelenti, emellett rendkívül fontos a tényleges (jogszabályi és technikai) végrehajtás is. Az ICSANT olyan nemzeti végrehajtási jogszabályok elfogadását teszi szükségessé, amelyek biztosítják az egyezményben meghatározott valamennyi kötelezettség megfelelő átültetését. Ezáltal biztosítható, hogy a nukleáris vagy egyéb radioaktív anyagokkal kapcsolatos bűncselekményekre, köztük a terrorcselekményekre átfogó jogi szabályozás vonatkozzon, valamint hogy rendelkezésre álljanak olyan mechanizmusok, amelyekkel meg lehet előzni és fel lehet deríteni az ilyen cselekményeket, valamint reagálni lehet rájuk. Az egyezmény fontos szerepet játszik a nemzetközi nukleáris védeltségi architektúra megerősítésében, és az ahhoz való egyetemes csatlakozás mint kitűzött cél folyamatos erőfeszítéseket tesz szükségessé annak garانتálása érdekében, hogy az állítólagos elkövetők számára ne létezzenek biztonságos menedékek.

Ezzel összefüggésben az ICSANT egyetemessé tételének és tényleges végrehajtásának támogatására irányuló első és második projekt (2019. január – 2023. június, illetve 2023. július – 2026. június) keretében olyan fontos többoldalú biztonsági partnerség valósult meg az Európai Unió és az Egyesült Nemzetek Szervezete között, amely lehetővé teszi a nukleáris terrorcselekmények és a nukleáris vagy egyéb radioaktív anyagokkal kapcsolatos egyéb bűncselekmények jelentette fenyegetés elleni fellépést.

Ahhoz, hogy meg lehessen előzni, fel lehessen deríteni és vissza lehessen szorítani a nem állami szereplők által elkövetett, nukleáris vagy egyéb radioaktív anyagokkal kapcsolatos bűncselekményeket, szilárd nemzeti jogi keretre van szükség, amelynek egyik kulcsfontosságú elemét az ICSANT képezi. Az egyezmény egyetemessé tétele és tényleges végrehajtása továbbra is kiemelt prioritást képez a nemzetközi közösség számára.

A projekt indokolása

Elfogadása után húsz évvel az ICSANT továbbra is rendkívüli jelentőséggel bír nemcsak a nukleáris anyagokkal, illetve atomenergia-programmal rendelkező államok számára, hanem az összes többi ország szempontjából is, mivel az egyezmény számos olyan radioaktív anyagra kiterjed, amelyet az orvostudományban, az iparban, a mezőgazdaságban és a kutatásban általánosan használnak. Ez a széles körű hatály rávilágít arra, hogy egyetlen állam sem mentes az ilyen anyagokkal való esetleges visszaélések kockázatától. Ezért továbbra is elengedhetetlen az ICSANT egyetemessé tételének előmozdítása és támogatása, és erőteljes hangsúlyt kell fektetni annak tényleges végrehajtására. A globális nukleáris védetség megerősítéséhez továbbra is kulcsfontosságú annak bemutatása, hogy milyen konkrét előnyökkel jár az egyezményhez való csatlakozás és az egyezmény tényleges végrehajtása. Ezzel összefüggésben az Európai Unió és az Egyesült Nemzetek Szervezete ismét partnerként működik együtt egy olyan új projektben, amely *a nukleáris terrorcselekmények visszaszorításáról szóló nemzetközi egyezmény egyetemessé tételéhez és tényleges végrehajtásához nyújtott támogatásra* irányul, ezáltal tovább erősítve azokat a kollektív erőfeszítéseket, amelyek a nukleáris vagy egyéb radioaktív anyagokkal kapcsolatban továbbra is fennálló és folyamatosan változó fenyegetések elleni fellépésre irányulnak.

A projekt célja

A projekt szilárdabb és koherens nemzeti jogi keretek és erőteljes kapacitásépítés révén támogatni fogja az ICSANT egyetemessé tételét, valamint az egyezmény teljesebb körű és hatékonyabb végrehajtását.

A projekt időtartama

2026. július 1. – 2029. június 30. (36 hónap)

A projekt földrajzi hatálya

Globális, regionális, nemzeti

A projekt keretében alkalmazott megközelítés

Ezt a projektet egyrészt az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatalának (UNODC) Terrorizmusmegelőzési Részlege hajtja végre a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) terrorizmus megelőzésére irányuló programja révén, másrészt az ENSZ Terrorizmus Elleni Hivatala (UNOCT) az ENSZ Terrorizmus Elleni Központja (UNCCT) keretében zajló, a fegyverek terrorizmus céljára való felhasználása elleni fellépésre irányuló globális programján keresztül, adott esetben szoros együttműködésben az érintett kirendeltségekkel, valamint nemzetközi és nem kormányzati szervezetekkel. Ezek közé tartoznak többek között az Európai Unió küldöttségei, a CBRN-kockázatok mérséklésével foglalkozó kiválósági központokra vonatkozó európai uniós kezdeményezés (EU CBRN CoE), a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ), az ENSZ Régióközi Bűnügyi és Igazságügyi Kutató Intézete (UNICRI), az ENSZ Leszerelési Ügyek Hivatala (UNODA), az ENSZ Biztonsági Tanácsának az 1540 (2004) sz. határozat alapján létrehozott bizottsága és annak szakértői csoportja.

A projekt két elemből tevődik össze, amelyeket az UNODC, illetve az UNOCT/UNCCT hajt végre megbízatásuknak és szakértelmüknek megfelelően. Ennek eredményeként egyes részeredmények és tevékenységek megvalósítása az UNODC, míg másoké az UNOCT/UNCCT feladata lesz. Egyes esetekben mindkét szervezet részt vesz a végrehajtásban.

A projekt a 2018. december 10-i (KKBP) 2018/1939 tanácsi határozat és a 2023. június 19-i (KKBP) 2023/1187 tanácsi határozat alapján végzett tevékenységekre és az azok keretében kialakított eszközökre fog épülni. Végrehajtására a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégiával, az EU kül- és biztonságpolitikára vonatkozó globális stratégiájával, a biztonság és a védelem területére vonatkozó stratégiai iránytűvel, az ENSZ Biztonsági Tanácsának vonatkozó határozataival, az ENSZ terrorizmus elleni globális stratégiájával (A/RES/60/288) és az ENSZ Közgyűlésének egyéb határozataival (pl. A/RES/78/226) összhangban fog sor kerülni. A meglévő nemzetközi emberi jogi normák és előírások a projekt integrált részét fogják képezni.

A projekt végrehajtására a nemek közötti egyenlőség szempontját figyelembe vevő módon kerül majd sor, és a nemi dimenzió a projekt egészében érvényesül majd. A projekt keretében elő kell mozdítani a nemi szempontokat, és a módszertanba be kell építeni a nemi dimenziót, valamint lehetőség szerint egyenlő lehetőségeket kell biztosítani a női és férfi tisztviselők számára a projekt keretében sorra kerülő összes rendezvényen való részvételre, kiemelve annak előnyeit, ha a nemzeti intézmények munkájába női köztisztviselőket is bevonnak. A szakmai találkozók előtt és után végzett felmérések és vizsgálatok során gyűjtött valamennyi visszajelzést nemek szerinti bontásban kell gyűjteni annak biztosítása érdekében, hogy a projekt keretében figyelembe lehessen venni és jelentésbe lehessen foglalni a női tisztviselők szempontjait. A projektmutatók keretében nemek szerinti bontásban kell gyűjteni és jelenteni az adatokat.

A projekt eredményei

1. eredmény: Azon államok számának növekedése, amelyek mérlegelik/kezdeményezik az ICSANT-hoz való csatlakozásra irányuló folyamatok elindítását, vagy amelyek az ICSANT részes államaivá válnak, valamint az ICSANT fokozott ismertsége és a vele kapcsolatos szélesebb körű ismeretek – a releváns emberi jogi szempontjait is beleértve – a kedvezményezettek (a nemzeti szakpolitika-formálók és döntéshozók, köztük a parlamenti képviselők) körében és a nemzetközi fórumokon. Adott esetben az egyéb vonatkozó nemzetközi jogi eszközökkel (a nukleáris anyagok fizikai védelméről szóló egyezményrel – CPPNM, a nukleáris anyagok fizikai védelméről szóló egyezmény módosításával – A/CPPNM, az 1540. sz. ENSZ BT-határozattal) fennálló kiegészítő jelleg kiaknázása.

2. eredmény: Továbbfejlesztett nemzeti jogszabályok, valamint a büntető igazságszolgáltatás területén dolgozó tisztviselők és más érintett nemzeti érdekelt felek arra irányuló megnövekedett kapacitása a kedvezményezett országokban, hogy ki tudják vizsgálni és büntetőeljárás alá tudják vonni azokat az ügyeket, amelyekben az ICSANT alkalmazandó, valamint ezekben az ügyekben ítéletet tudjanak hozni.

3. eredmény: Olyan megfelelőbb szakpolitikák, gyakorlatok és eljárások, amelyekkel megelőzhető és felderíthető az azáltal jelentett fenyegetés, illetve amelyekkel reagálni lehet az azáltal jelentett fenyegetésre, hogy nem állami szereplők – köztük terroristák – nukleáris vagy egyéb radioaktív anyagokhoz jussanak, ilyen anyagokat birtokoljanak és/vagy használjanak, továbbá a radiológiai és nukleáris terrorizmus, valamint az ilyen anyagokat érintő egyéb bűncselekmények jelentette fenyegetés megfelelőbb ismerete és megértése.

4. eredmény: A nemzeti és nemzetközi együttműködés fokozása – ideértve az információcserét is – a részes államok területén és közöttük, az egyezmény tényleges végrehajtását célzó hatékony és gyakorlati intézkedések kidolgozása és elfogadása terén.

A projekt keretében megvalósítandó eredmények és tevékenységek

1. eredmény: Azon államok számának növekedése, amelyek mérlegelik/kezdeményezik az ICSANT-hoz való csatlakozásra irányuló folyamatok elindítását, vagy amelyek az ICSANT részes államaivá válnak, valamint az ICSANT fokozott ismertsége és a vele kapcsolatos szélesebb körű ismeretek – a releváns emberi jogi szempontjait is beleértve – a kedvezményezettek (a nemzeti szakpolitika-formálók és döntéshozók, köztük a parlamenti képviselők) körében és a nemzetközi fórumokon. Adott esetben az egyéb vonatkozó nemzetközi jogi eszközökkel (a nukleáris anyagok fizikai védelméről szóló egyezményről – CPPNM, a nukleáris anyagok fizikai védelméről szóló egyezmény módosításával – A/CPPNM, az 1540. sz. ENSZ BT-határozattal) fennálló kiegészítő jelleg kiaknázása.

1.1. részeredmény: Az ICSANT egyetemessé tétele és tényleges végrehajtása fontosságának előtérbe kerülése a láthatóság növelése és a figyelemfelkeltés révén

1.1.1. tevékenység: Az ICSANT hatálybalépésének 20. évfordulója alkalmából tartott magas szintű rendezvény (UNODC)

Az UNODC az EU-val és Kanadával közösen tartandó magas szintű rendezvényt fog szervezni, amelyre 2027-ben Bécsben kerül majd sor az ICSANT hatálybalépésének 20. évfordulója alkalmából. A rendezvény 1) a részes államok *de facto* találkozójaként szolgál majd, és nélkülözhetetlen fórumot biztosít majd ahhoz, hogy meg lehessen vitatni a világszintű és a nemzeti végrehajtás kérdését, beleértve az eddigi kihívásokat és eredményeket, valamint az egyezmény keretében folytatott nemzetközi együttműködést, illetve az ICSANT keretében felmerülő emberi jogi szempontokat és a nemi dimenziót; 2) ösztönözni fogja a még nem részes államokat az egyezményhez való csatlakozás mérlegelésére; 3) kijelöli az ICSANT egyetemessé tétele és tényleges végrehajtása felé vezető utat.

1.1.2. tevékenység: Láthatóság, képviselet és az ICSANT-tal kapcsolatos, más szervezetek által szervezett rendezvényekhez való hozzájárulás (UNODC/UNOCT)

Az UNODC és az UNOCT/UNCCT megbízatásuk keretein belül és szükség szerint szakértelmet biztosítanak, valamint népszerűsítik az ICSANT-ot és az e projekt keretében végrehajtott tevékenységeket a releváns nemzetközi fórumokon, többek között az alábbiakkal kapcsolatos, illetve az alábbiak által szervezett rendezvényeken:

- nemzetközi jogi keretek, beleértve többek között, de nem kizárólag a nukleáris anyagok fizikai védelméről szóló egyezményt és annak módosítását, az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának 1540 (2004) sz. határozatát, valamint a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződést;
- nemzetközi szervezetek, beleértve többek között, de nem kizárólag a NAÜ-t, a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezetét (INTERPOL), az UNICRI-t, az ENSZ Leszerelési Kutatóintézetét (UNIDIR), az UNODA-t, az ENSZ Jogügyi Hivatalát (OLA);
- civil társadalom, beleértve a nem kormányzati szervezeteket is;
- nemzetközi kezdeményezések, beleértve többek között, de nem kizárólag az EU CBRN CoE-t, a tömegpusztító fegyverek és anyagok elterjedése elleni globális partnerséget, a nukleáris fenyegetést megelőző kezdeményezést és az ENSZ terrorizmus elleni globális koordinációs megállapodását.

1.2. részeredmény: Az ICSANT-hoz való csatlakozás, valamint az egyéb releváns nemzetközi jogi eszközökkel való szinergiák és kiegészítő jelleg előmozdítása és fokozódása

1.2.1. tevékenység: Kormányzati előterjesztések (UNODC)

Az UNODC – azon széles körű tapasztalataira építve, amelyekkel az ICSANT-hoz való csatlakozást eredményező/előmozdító kormányzati előterjesztések készítése terén rendelkezik – elkészíti a kormányzati előterjesztések mintáját referenciaként azon államok számára, amelyek mérlegelik az ICSANT-hoz való csatlakozást. A dokumentumot közzé fogják tenni az UNODC honlapján. Az UNODC további segítséget nyújt majd a kérelmező államoknak a kormányzati előterjesztések testre szabott tervezeteinek elkészítésében. Ezek az előterjesztések olyan részletes dokumentumok, amelyek figyelembe veszik az országok sajátos helyzetét és szükségleteit annak érdekében, hogy támogassák az illetékes minisztériumokat és az egyéb érdekelt feleket abban, hogy a döntéshozók körében szorgalmazzák az ICSANT-hoz való csatlakozást.

2. eredmény: Továbbfejlesztett nemzeti jogszabályok, valamint a büntető igazságszolgáltatás területén dolgozó tisztviselők és más érintett nemzeti érdekelt felek arra irányuló megnövekedett kapacitása a kedvezményezett országokban, hogy ki tudják vizsgálni és büntetőeljárás alá tudják vonni azokat az ügyeket, amelyekben az ICSANT alkalmazandó, valamint ezekben az ügyekben ítéletet tudjanak hozni.

2.1. részeredmény: Jogalkotási segítség áll a kérelmező államok rendelkezésére

2.1.1. tevékenység: Releváns jogalkotási segítségnyújtás az ICSANT rendelkezéseinek érvényre juttatása, illetve annak érdekében, hogy a helyszínen tevékenykedő tisztviselők, a bűnüldöző szervek, az ügyészek, a bírák és ez egyéb releváns érdekelt felek alkalmazni tudják a jogot (UNODC)

Az UNODC – kérésre és adott esetben – releváns jogalkotási segítséget nyújt az ezt kérelmező (az ICSANT-ban részes, illetve még nem részes) államoknak dokumentumalapú ellenőrzések és online nemzeti szövegezési munkaértekezletek révén, az UNODC–NAÜ közös, a nukleáris terrorizmus büntetőeljárás alá vonására irányuló mintarendelkezéseire, az UNODC kölcsönös jogsegélyről és kiadatásról szóló kézikönyvére és az UNODC által a kölcsönös jogsegély iránti megkeresések összeállítására szolgáló eszközre, az ICSANT 2. cikkét végrehajtó nemzeti végrehajtási jogszabályok UNODC általi összeállítása során azonosított bevált gyakorlatokra, valamint az UNODC által a korábbi tanácsi határozatok és más kiegészítő projektek keretében kidolgozandó eszközökre építve.

2.2. részeredmény: A nemzeti büntető igazságszolgáltatási rendszereknek az ICSANT-hoz kapcsolódó bűncselekmények megelőzésére, felderítésére, visszaszorítására, kivizsgálására, büntetőeljárás alá vonására és az ítélet meghozatalára irányuló kapacitásának bővülése

2.2.1. tevékenység: Nemzeti szemináriumok az igazságügyi oktatási és képzési központok számára (UNODC)

Az UNODC öt (5) országos szemináriumot fog szervezni az ICSANT-ban már részes államokban az igazságügyi oktatási vagy más releváns képzési központokban dolgozó büntető igazságszolgáltatási tisztviselők számára annak érdekében, hogy bővüljön az ICSANT tényleges végrehajtásához és az egyezményvel kapcsolatos tájékoztató tevékenységek folytatásához szükséges kapacitásuk. A szemináriumokhoz alapul szolgál majd többek között az ICSANT hatálya alá tartozó fiktív esetekről szóló kézikönyv és az UNODC által a korábbi tanácsi határozatok alapján kidolgozott egyéb anyagok, és azok során a fenntarthatóság biztosítása érdekében oktatóképzési módszertant fognak alkalmazni. Ha bármely országban hatékonyabbnak ítélik a szemináriumok valamelyikének online lebonyolítását, a rendelkezésre álló erőforrások függvényében növelni lehet az országos szemináriumok számát.

2.3. részeredmény: Az UNODC ICSANT weboldalának karbantartása, rendszeres frissítése, javítása és továbbfejlesztése

2.3.1. tevékenység: Az ICSANT honlapja (UNODC)

Az UNODC az ENSZ valamennyi hivatalos nyelvén karbantartja, rendszeresen frissíti, javítja és továbbfejleszti a honlapot. Az UNODC ICSANT-honlapját (unodc.org/icsant) a gyakorló szakemberek világszerte referenciaként használják, mivel tartalmazza az egyezményre vonatkozó valamennyi rendelkezésre álló forrást, beleértve az egyezmény eljárási előzményeit, a csatlakozás aktuális helyzetét, valamint elemző cikkeket, a nemzeti végrehajtási jogszabályok gyűjteményét, a kapacitásépítési eszközöket (köztük az e-oktatási modulokat), valamint az UNODC kapcsolódó, technikai és jogalkotási segítségnyújtására vonatkozó információkat. 2021. szeptemberi elindítása óta a honlapot több mint 118 ezren keresték fel. A honlapon megtalálható továbbá az ICSANT 7. cikkének (4) bekezdése szerint kijelölt hatóságok adatbázisa is. Emellett a honlap tartalmazni fogja azokat az új adatbázisokat, amelyeket az UNODC hatáskörébe tartozó, az ICSANT titkárságához kapcsolódó új feladatoknak megfelelően fejlesztenek ki.

3. eredmény: Olyan megfelelőbb szakpolitikák, gyakorlatok és eljárások, amelyekkel megelőzhető és felderíthető az azáltal jelentett fenyegetés, illetve amelyekkel reagálni lehet az azáltal jelentett fenyegetésre, hogy nem állami szereplők – köztük terroristák – nukleáris vagy egyéb radioaktív anyagokhoz jussanak, ilyen anyagokat birtokoljanak és/vagy használjanak, továbbá a radiológiai és nukleáris terrorizmus, valamint az ilyen anyagokat érintő egyéb bűncselekmények jelentette fenyegetés megfelelőbb ismerete és megértése.

3.1. részeredmény: A részes államok nukleáris vagy egyéb radioaktív anyagok beszerzésének, birtoklásának és/vagy felhasználásának megelőzésére, felderítésére, illetve az azokra való reagálásra irányuló kapacitásainak megerősödése

3.1.1. tevékenység: Regionális szakmai találkozók és döntéshozatali gyakorlatok a részes államok nukleáris terrorizmus elleni küzdelemre irányuló kapacitásának fejlesztése érdekében (UNOCT)

Az UNOCT/UNCCT által a két korábbi tanácsi határozat alapján tartott 10 munkaértekezlet és döntéshozatali gyakorlat során szerzett szakértelemre és az ezekből levont tanulságokra építve az UNOCT/UNCCT további három regionális munkaértekezletet és döntéshozatali gyakorlatot fog szervezni a radiológiai és nukleáris terrorizmus megelőzésére, megakadályozására, valamint az arra való felkészülésre és reagálásra irányuló, határokon átnyúló együttműködési és koordinációs mechanizmusok megerősítése érdekében. A valós eseteken/forgatókönyveken alapuló gyakorlatokon több (pl. hírszerzési, vámügyi, szabályozási, igazságszolgáltatási, egészségügyi, szakpolitikai ágazatbeli stb.) nemzeti csoport fog részt venni, és e gyakorlatok növelni fogják ezek kapacitását például olyan területeken, mint a radiológiai és nukleáris terrorizmus felderítése, forenzikus vizsgálata, az ilyen eseményekre való reagálás, valamint azok enyhítése, és segíteni fogják a nemzeti hatóságokat az ICSANT hatékony végrehajtásában és a nemzetközi együttműködés fokozásában, bizonyítva az egyezményben való részvétel fontosságát. Emellett kiemelt figyelmet kap majd az információmegosztás és a kölcsönös jogsegély is, bizonyítva az ICSANT operatív jelentőségét. A két korábbi tanácsi határozathoz hasonlóan az UNOCT/UNCCT továbbra is a releváns érdekelt felekkel – köztük a NAÜ-vel, az INTERPOL-lal, az uniós CBRN kiválósági központokkal, az EU Közös Kutatóközpontjával, az UNICRI-vel és a WCO-val – együttműködésben szervezi majd meg a munkaértekezleteket és a döntéshozatali gyakorlatokat. A regionális munkaértekezletek és döntéshozatali gyakorlatok kapacitásépítést biztosítanak a részes államok által meghatározott releváns területeken, többek között – de nem kizárólag – a következők terén:

A radiológiai és nukleáris terrorizmus elleni küzdelem, különös tekintettel a felderítésre, a felderítés területén való kapacitásépítés érdekében, előtérbe helyezve a radiológiai/nukleáris anyagok felderítésére vonatkozó bevált gyakorlatok azonosítását és alkalmazását, olyan információk és eszközök felhasználásával, amelyek hozzájárulnak a radiológiai és nukleáris terrorizmus elleni küzdelemre irányuló kapacitásépítéshez, figyelembe véve annak a határigazgatással való kapcsolatát.

A radiológiai és nukleáris terrorizmus elleni küzdelem, különös tekintettel a kriminalisztikára, a kriminalisztikai felderítés területén történő kapacitásépítés érdekében, előtérbe helyezve a nukleáris kriminalisztika és az ügynökségek közötti koordináció fontosságának demonstrálását, amelyek hozzájárulnak a radiológiai és nukleáris terrorizmus elleni kapacitásépítéshez.

A radiológiai és nukleáris terrorizmus elleni küzdelem, különös tekintettel a reagálásra és az enyhítési intézkedésekre, a reagálásra és az enyhítési intézkedésekre irányuló kapacitásépítés érdekében, előtérbe helyezve a nukleáris vagy egyéb radioaktív anyagok felhasználásával elkövetett terrorcselekményekre való hatékony, időben történő és összehangolt reagálásra való képességet a nukleáris védeltségi keret alapvető elemeként.

3.1.2. tevékenység: Döntéshozatali gyakorlatok az ICSANT részes államai nukleáris terrorizmus elleni küzdelemre vonatkozó kapacitásának kiépítése érdekében (UNODC)

Az UNODC két döntéshozatali gyakorlatot fog tartani az ICSANT részes államai számára, hogy javuljon az egyezmény operatív vonatkozásainak a végrehajtása. Az UNODC – leggyakrabban társszervezőként az UNOCT-tal és más partnerekkel (pl. Olaszország, Mongólia, Tádzsikisztán és az USA) együtt – jelentős mértékben hozzájárult a két korábbi tanácsi határozat alapján végrehajtott hat döntéshozatali gyakorlathoz. Emellett az UNODC hosszú múltra tekint vissza a nukleáris vagy egyéb radioaktív anyagokkal kapcsolatos, az ICSANT hatálya alá tartozó bűncselekmények felderítésével, megakadályozásával és az azokra való reagálással kapcsolatos egyéb döntéshozatali gyakorlatoknak, valamint más típusú technikai és operatív kapacitásépítési segítségnyújtásnak a releváns érdekelt felek (többek között a bűnüldöző szervek, a vámhatóságok, a helyszínen tevékenykedő tisztviselők...) számára történő biztosítása terén. E segítségnyújtásra az UNODC Határigazgatási Részlegének szakértőivel közösen került sor, gyakran a NAÜ-vel, az INTERPOL-lal, az uniós CBRN kiválósági központokkal és más nemzetközi szakértőkkel, köztük uniós szakértőkkel együttműködésben. Az UNODC a javasolt döntéshozatali gyakorlatokat ezekkel és adott esetben más partnerekkel együtt hajtja majd végre.

3.2. részeredmény: A részes államok ismereteinek és megértésének elmélyülése a radiológiai és nukleáris terrorizmus veszélyét illetően

3.2.1. tevékenység: Személyes jelenléttel járó nemzeti képzések a radiológiai/nukleáris terrorizmus elleni küzdelem témájában (UNOCT)

Az UNOCT/UNCCT egy célzott nemzeti képzést fog szervezni valamely részes állam számára az ICSANT operatív hatékonyságának azáltal történő fokozása érdekében, hogy esettanulmányok és gyakorlatok révén bemutatja az egyezmény gyakorlati alkalmazását a releváns érdekelt feleknek, többek között a vámhatóságoknak, a határőröknek, a bírácoknak, az ügyészeknek, a bűnüldöző szerveknek, a szabályozó szerveknek, a Védelmi Minisztériumnak, a Külügyminisztériumnak, a Egészségügyi Minisztériumnak, az Ipari Minisztériumnak, az Igazságügyi Minisztériumnak és a hírszerző szolgálatoknak. A képzés javítani fogja a részes államoknak az ICSANT azáltal történő alkalmazására vonatkozó kapacitásait, hogy egyúttal megértik a kockázatot és a fenyegetést, javítják a felkészültségi, a megelőzési, az akadályozást célzó és a reagálási képességet, ellenintézkedéseket dolgoznak ki, gyakorolják az eseményekre való reagálást, és fokozzák a nemzetközi együttműködést radiológiai/nukleáris esemény esetén. Az UNOCT/UNCCT hasznot húz majd a képzési portfóliója révén szerzett széles körű tapasztalatokból: eddig több mint 1700 tisztviselőt képeztek ki.

Az UNOCT/UNCCT együttműködik majd az érdekelt részes államokkal a megfelelő képzés azonosításában a terrorizmus elleni küzdelem terén, prioritásaiknak és szükségleteiknek megfelelően, többek között a következő területeken:

Nemzeti képzés – a radiológiai és nukleáris fenyegetésekről szóló alaptanfolyam, amely lehetővé teszi a személyzet számára, hogy hatékonyan reagáljon egy radiológiai vagy nukleáris helyzetre, ajánlásokat fogalmazva meg a beavatkozók számára, hogy azok el tudják végezni munkájukat egy potenciálisan veszélyes radiológiai és nukleáris anyagokat tartalmazó környezetben.

Nemzeti képzés – a radiológiai és nukleáris fenyegetésekről szóló középszintű

tanfolyam, amely a radiológiai és nukleáris fenyegetésekkel kapcsolatos releváns témákat taglal. Ez többek között gyakorlati bemutatókat és gyakorlatokat jelent, és olyan reális forgatókönyvekben tetőzik, mint például radiológiai anyagok csempészásének felderítése és akadályozása, a radiológiai vagy nukleáris anyagok bűncselekmények helyszínén történő azonosítása, valamint a radiológiai és nukleáris veszélyek és bizonyítékok felismerése.

Nemzeti képzés – a radiológiai és nukleáris fenyegetésekről szóló haladó szintű

tanfolyam, amely részletesebben foglalkozik a radiológiai és nukleáris fenyegetésekkel, különös hangsúlyt fektetve a radiológiai diszperziós eszközökre és a rögtönzött nukleáris eszközökre.

Nemzeti képzés – a radiológiai és nukleáris ellenintézkedésekről szóló tanfolyam, amely olyan, többszereplős megközelítést mutat be, amely a radiológiai és nukleáris fenyegetésekkel szembeni ellenintézkedések kidolgozására, valamint a radiológiai és nukleáris eseményekre való közös reagálásra összpontosít, a kulcsfontosságú nemzeti ügynökségek – többek között a bűnüldöző szervek, a vámhatóságok, a biztonsági ügynökségek, az elsődleges beavatkozók, a hírszerzés, a közegészségügy, a szabályozó hatóságok, az ipar stb. – részvételével.

Nemzeti képzés – a kritikus infrastruktúrák védelméről szóló tanfolyam, amely olyan ágazatokra összpontosít, amelyek közvetlenül támadhatók – például az atomerőművek, a nukleáris kutatóreaktorok, a radioaktív anyagokat tartalmazó helyszínek, a közlekedési csomópontok, valamint a nem állami szereplők által érzékeny és ellenőrzött technológiák megszerzése céljából megcélozható ágazatok.

4. eredmény: A nemzeti és nemzetközi együttműködés fokozása – ideértve az információcserét is – a részes államok területén és közöttük, az egyezmény tényleges végrehajtását célzó hatékony és gyakorlati intézkedések kidolgozása és elfogadása terén.

4.1. részeredmény: Az ICSANT által előírt információcsere megkönnyítése

4.1.1. tevékenység: Kampány annak ösztönzése érdekében, hogy az ICSANT részes államai kijelöljék és aktualizálják az egyezmény 7. cikkének (4) bekezdése szerinti illetékes hatóságot és kapcsolattartó pontot (UNODC)

Az UNODC feladata, hogy fogadja és terjessze a részes államok által a 7. cikk (4) bekezdése alapján a hatóságok kijelöléséről tett értesítéseket. A beérkezett értesítések közzétételre kerülnek az UNODC ICSANT-honlapján.

Az UNODC folytatja majd az arra irányuló kampányát, hogy az ICSANT-ban már részes államokat a 7. cikk (4) bekezdésében foglalt kötelezettség teljesítésére ösztönözze, amely előírja a részes államok számára, hogy tájékoztassák az Egyesült Nemzetek Szervezetét az ICSANT-hoz kapcsolódó információk megküldéséért és fogadásáért felelős illetékes hatóságaikról és kapcsolattartó pontjaikról. A második tanácsi határozat alapján folytatott kampány sikeresen teljesítette a célját; annak eredményeként 2026. május 11-ig 44 új kijelölésre és 18 korábbi kijelölés aktualizálására került sor. A tevékenységek között lesznek a következők: az érintett állandó képviselőknek küldött levél, amelyben felkérjük az állandó képviselőket a 7. cikk (4) bekezdése szerinti kötelezettségük teljesítésére; kétoldalú találkozók szervezése; a korábbi kijelölések esetleges aktualizálásának nyomon követése; javítások kidolgozása és végrehajtása a 7. cikk (4) bekezdése alapján ellátott feladatok teljesítését illetően; valamint a 7. cikk (4) bekezdése alkalmazásának előmozdítása a megfelelő fórumokon.

4.1.2. tevékenység: Az ICSANT tekintetében illetékes nemzeti hatóságok és kapcsolattartó pontok második találkozója (UNODC)

Az UNODC a projekt harmadik évében megszervezi és összehívja majd az említett illetékes hatóságok és kapcsolattartó pontok második találkozóját Bécsben (Ausztria). A 2026-ban Bécsben tartott első találkozó eredményeire építve e találkozó során sor fog többek között kerülni egy fiktív koordinációs gyakorlatra, valamint a 7. cikk (4) bekezdése szerinti kapcsolattartó pont szerepének hatékony betöltéséről szóló képzésre. A találkozó célközönsége a nemzeti kapcsolattartó pontok és más releváns nemzeti érdekelt felek lesznek.

4.2. részeredmény: Az ICSANT-hoz való csatlakozással és a végrehajtással kapcsolatos bevált gyakorlatokat és tanulságokat a célközönség regionális szinten felhasználja az ICSANT tényleges végrehajtása és a nukleáris védetség fokozása érdekében

4.2.1. tevékenység: Regionális és szubregionális szakértői munkaértekezletek az ICSANT-hoz való csatlakozással és annak végrehajtásával kapcsolatos bevált gyakorlatok és tanulságok megosztása céljából (UNOCT)

Az UNOCT/UNCCT három online regionális és szubregionális szakértői munkaértekezletet fog szervezni néhány ország számára, hogy gyakorlati esetek kapcsán megosszák egymással az ICSANT hatékony végrehajtásával kapcsolatos bevált gyakorlatokat és a levont tanulságokat, különös tekintettel a jogi, működési és együttműködési keretekre. A munkaértekezletek eredményeit záródokumentum fogja tükrözni, amely ütemterveket és ajánlásokat foglal majd magában a végrehajtás annak érdekében történő hatékonyabbá tétele céljából, hogy az ICSANT rendelkezéseivel összhangban javuljanak a szakpolitikák, a gyakorlatok és az eljárások. A rendezvények ösztönözni fogják a „regionális bajnokok” azonosítását, és azokba esetlegesen megfigyelőket is be lehet vonni az egyezményben még nem részes államokból.